Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101729

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михальська Світлана Анатоліївна
2. Mykhalska Svitlana Anatoliivna

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.07

Назва наукової спеціальності: Педагогічна та вікова психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-11-2020

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., Хмельницька обл., 32300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.453.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.31.31

Тема дисертації:

1. Психологія мовленнєвої поведінки дитини 5-7 років життя

2. Psychology of speech behavior in 5–7-year-old children

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та вирішення важливої наукової проблеми мовленнєвої поведінки дитини 5-7 років життя. Основним теоретично та експериментально обґрунтованим висновком виступає твердження про те, що особистісний розвиток людини здійснюється в умовах взаємодії з іншою людиною. Аналіз проблеми мовленнєвої поведінки дитини 5-7 років життя та аспектів, що сприяють усталенню в поведінці дитини психологічних досягнень особистості дозволяє виокремити низку зовнішніх соціально-педагогічних і внутрішніх психологічних чинників, які характеризують особливості мовленнєвої поведінки дошкільника. В роботі визначено роль смислових конструктів та ціннісних орієнтацій, що регулюють активність дитини 5-7 років життя у системі взаємодії «людина-людина» у процесі прийняття значущих рішень про подальшу мовленнєву поведінку. Доведено роль творчих досягнень комунікативно-мовленнєвого розвитку дитини в регуляції мовленнєвої поведінки старшого дошкільника у взаємодії з

однолітками в знайомих та невизначених комунікативних ситуаціях (групах інклюзивної освіти). З'ясовано, що в дитячому віці великий вплив на становлення мовленнєвої поведінки надають агенти соціалізації. Ними виступають родина (батьки або особи, які постійно піклуються і спілкуються з дитиною, сестри та брати); дитячий садок (передусім вихователі); суспільство (однолітки, друзі). Визначено, що взаємини батьків та дітей, особливості родинного спілкування, типи батьківського ставлення, ціннісні орієнтації батьків у питаннях соціальної взаємодії виступають потужними чинниками формування досягнень особистісного та комунікативно-мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку. Соціально-психологічним чинником формування конструктивної мовленнєвої поведінки дитини в ситуаціях новизни й невизначеності / або відсутності досвіду спілкування з дітьми, що мають особливі освітні потреби, виступає також взаємодія фахівців закладів дошкільної освіти з батьками вихованців. Вирішення наукової проблеми становлення мовленнєвої поведінки дитини старшого дошкільного віку як форми реалізації особистісних досягнень у взаємодії з дорослими та однолітками дозволяє розширити погляд на поведінку дитини як на феномен, завдяки якому дитина стає суб'єктом власного життя, що у вищих своїх формах набуває рівня життєтворчості.

2. The main theoretically and experimentally substantiated conclusion is the statement that human personal development is carried out in conditions of interaction with another person. Genesis, existence, design and self-improvement of personality are ensured by individual biological and social unity, as something that models and implements the personal movement. Analysis of problem in speech behavior of 5–7-year-old child and aspects that contribute to the establishment in child's behavior of psychological achievements allows to identify a number of external socio-pedagogical and internal psychological factors that characterize speech behavior of preschoolers. In this paper, the role of semantic constructs and values that regulate the activity of 5–7-year-old child in the system of "human-human" interaction and in the process of making important decisions about further speech behavior is determined. Internal determinants in formation of individual speech behavior are individual values that the child has mastered and which regulate and govern his/her behavior. The confirmed connection between communicative and speech development and value orientations proves that the system of child's value orientations acts as a driving force in establishing contacts of child with environment. The role of creative achievements in child's communicative and speech development in regulation of speech behavior of senior preschooler in interaction with peers in familiar and uncertain communicative situations (groups of inclusive education) is proved. The effectiveness of identity with others demonstrates the development of communicative and creative speech qualities, including predictions, anticipatory imagination, designing the future image of interacting result and actualization of semantic regulation of child's speech behavior. It has been found that in childhood a great influence on verbal behavioral formation is provided by socializing agents with which a child directly interacts. They can be family (parents or persons who constantly care for and communicate with the child, sisters and brothers), kindergarten (primarily educators) or society (peers, friends). It is determined that the relationship between parents and children, features of family communication, types of parental attitudes, values of parents in matters of social interaction are powerful factors in shaping the achievements of personal and communicative speech development of preschool children. It is important to translate the values of adults, which implicitly support or destroy the child's need to communicate with another person. The most common mechanism for the formation of child's character traits, which is responsible for self-control and social competence, is the interiorization of means and skills of control used by parents. The socio-psychological factor in the formation of constructive speech behavior of a child in situations of novelty and uncertainty / or lack of experience in communication with children who has special educational needs is also the interaction of preschool specialists with parents. Modern preschool educational institution whose purpose is to provide physical, psychological and social competence of a child from birth to six or seven years, the ability to adapt to a normal existence among people, formation of value attitude to the world, learning personal existence, arming with basic science and art of life, is a factor in the formation of speech behavior of a child with peers and adults. As soon as a child enters a preschool institution, an important adult appears in his/her microenvironment. It is an educator. The effectiveness of child's socialization in preschool and external manifestation of his/her achievements in speech

behavior of social environment depends significantly on communication with educator and his behavior. Among the external factors influencing the formation of speech behavior of preschool child, the strategy of educational work with children, which is associated with the development of speech in preschoolers, is very important. The linguistic direction of educational work with preschoolers affirms the practice of adaptive criteria of child development, where the speech development of preschoolers reflects the efforts of adults to master the normative requirements of phonetics, vocabulary and grammar, which is insufficient in modern conditions because it ignores creative features of speech behavior. The practice of introducing innovative activities in preschool education affirms the advantages of theoretically proven and experimentally confirmed direction of child psychology, namely communicative and speech development of the child, in which the development of child's personality is considered in the unity and interconnection of all signs manifested in child's behavior, consciousness and personality.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Піроженко Тамара Олександрівна
2. Pirozhenko Tamara O.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Піроженко Тамара Олександрівна

2. Pirozhenko Tamara O.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павелків Роман Володимирович

2. Павелків Роман Володимирович

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яблонська Тетяна Миколаївна

2. Яблонська Тетяна Миколаївна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завацька Наталія Євгеніївна

2. Завацька Наталія Євгеніївна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Чепелєва Наталія Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Чепелєва Наталія Василівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.